

NAŠI UTEČENCI

SLOVENSKÁ HUMANITNÁ RADA

Národné dobrovoľnícke centrum humanitných a charitatívnych organizácií, občianskych združení a nadácií

Utečenci, migranti, žiadatelia o azyl ... v posledných dňoch téma, objavujúca sa v popredí záujmu spoločnosti. Nepokoje v krajinách pôvodu núti ľudí opúšťať svoje domovy a unikať do neznáma. Každým dňom na územie Európy vstúpia nelegálne tisíce ľudí. Aké pocity tieto údaje vo vás samotných vyvolávajú? Strach a obavy alebo súcit a zodpovednosť? Možno oboje súčasne.

Utečencom môže byť ktokoľvek, muži, ženy, deti, celé rodiny. Ľudia utekajú zo strachu o svoje zdravie a životy, zo strachu pred nespravodlivým väzením. Sami utečenci na začiatku svojej cesty nevedia, čo toto slovo obnáša. V čase, kedy vstupujú na územie Európy majú pocit, že sa konečne všetko končí. Nevedia, že druhá časť ich príbehu ešte len začína...

Slovenská humanitná rada je občianske združenie, ktoré sa venuje starostlivosti o utečencov. Poskytujeme pomoc žiadateľom o azyl, ako aj cudzincom, ktorý bola priznaná niektorá z foriem medzinárodnej ochrany v SR, teda pri ich integrácii do spoločnosti, a taktiež cudzincom, ktorí sú zaistení z dôvodu nelegálneho pobytu na Slovensku.

Prostredníctvom projektu "Lepšia kvalita života pre všetkých V", ktorý nadväzuje na predchádzajúce projekty, poskytujeme pomoc žiadateľom o azyl už nepretržite viac ako 10 rokov. Naša organizácia v pobytovom tábore v Rohovciach poskytuje sociálne, psychologické a právne poradenstvo, výučbu základov slovenského jazyka a taktiež zabezpečuje materiálnu a zdravotnú pomoc. Klientom spríjemňujeme dlhé obdobie čakania inými vzdelávacími a voľnočasovými aktivitami. Žiadatelia o azyl sú špecifickou skupinou prijímateľov psychologických služieb a sociálnych služieb, a preto je často nutné hľadať originálne

možnosti spolupráce s klientom. Často spoločne hľadajú najvhodnejšiu cestu pre sebarealizáciu v rámci možnosti pobytu v tábore a zreďňovanie potenciálnych alternatív do budúcnosti. Psychologické poradenstvo sa klientom poskytuje aj pri realizácii voľnočasových aktivít, prípadne v nadväznosti na voľný rozhovor, ku ktorému sú klienti viac naklonení. Okrem toho sú klientom ponúkané aj relaxačné techniky s možnosťou nácviku zvládania stresu. Sociálni pracovníci poskytujú individuálne, skupinové a špecializované sociálne poradenstvo a uskutočňujú komunitné stretnutia. Riešia tiež rôzne osobné a citové problémy klientov a konflikty v tábore formou pohovorov.

V Útvare policajného zaistenia pre cudzincov P PZ MV SR v Medveďove a v Sečovciach realizujeme projekt „Komplexné pokrytie osobitných potrieb štátnych príslušníkov tretích krajín v UPZC v SR II“, ktorým pokrývame špecializované potreby zaistených cudzincov, ktoré im uľahčujú pobyt v zariadení a taktiež organizujeme voľno-

Výlet na Hrad Červený Kameň a Smolenice - návšteva jaskyne Driny v máji 2013.

Letný zážitkový tábor v Banskej Štiavnici "Black&White - žime spolu!"

Naši utečenci radi futbal hrajú aj sledujú. Ako aktívni hráči sa 20. októbra zúčastnili VI.ročníka turnaja Bratislavskej ligy v malom futbale proti rasizmu a intolerancii. Jeden z dvanástich tímov posilnili aj naši klienti. Zmiešané tímy vyslali signál existencie miesta tolerance a rešpektu k rôznosti. Bratislavska liga v malom futbale tiež umožnila našim klientom povzbudiť slovenský tím v reprezentačnom zápase Slovensko-

časové aktivity. Súčasťou je i vzdelávanie klientov - zariadenia pravidelne navštevujú učitelia pre maloleté osoby a učitelia slovenského jazyka a v prípade potreby je pre klientov k dispozícii i psychológ.

Svetový deň utečencov

20. júna tohto roku, rovnako ako po minulé roky, sme si z príležitosti svetového dňa utečencov v spolupráci s Nadáciou Milana Šimečku na Hviezdoslavovom námestí v Bratislave pripomenuli Svetový deň utečencov. Naším cieľom je v tento deň upriamiť pozornosť slovenskej verejnosti na osudy miliónov utečencov na celom svete, ktorí boli nútení utiecť zo svojich domovov z dôvodu vojnových konfliktov, násilia, alebo prenasledovania. Súčasťou osláv dňa utečencov bol aj druhý ročník „Dáždnikového pochodu“ (Umbrella March), do ktorého sa Slovensko zapojilo spolu s inými členskými krajinami

ECRE (European Council for Refugees and Exiles). Dáždník je symbolom potreby ochrany pre tých, ktorí utekajú pred nebezpečenstvom a hľadajú ochranu.

FJUŽN a DOMOV

Na festivale FJUŽN organizovanom nadáciou Milana Šimečku v máji tohto roku sme prezentovali výrobky našich klientov vyrobené počas workshopu DOMOV v pobytovom tábore v Rohovciach.

Takto prebiehala ručná výroba výrobkov pre festival FJUŽN.

Letný tábor s Equity

Naši utečenci v júli tohto roku na niekoľko dní zanechali svoje obavy a trápenia za bránami pobytového tábora, keď navštívili letný zážitkový tábor v Banskej Štiavnici s názvom "**Black&White - žíme spolu!**", organizovaný občianskym združením Equity. V tábore boli rómske deti a mládež žijúce v nevyhovujúcich podmienkach (napríklad v rómskych osadách) a ich nerómski kamaráti. Naši klienti deťom sprostredkovali informácie o krajinách, z ktorých prišli, a strávili s nimi pár chvíľ obohacujúcich pre obe strany.

Niekoľko informácií o utečencoch na Slovensku a o krajinách, z ktorých k nám prichádzajú

V roku 2013 (k novembru 2013) požiadalo v Slovenskej republike o udelenie medzinárodnej ochrany 334 cudzincov, utekajúcich z krajín pôvodu z rozličných dôvodov. Tým žiadateľom, ktorých Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad, vyhodnotil ako osoby spĺňajúce podmienky na udelenie medzinárodnej ochrany, bola poskytnutá doplnková ochrana alebo udelený azyl.

Tí, ktorým bola v tomto roku udelená medzinárodná ochrana k nám prišli z Afganistanu (10 poskytnutých doplnkových ochrán a 4 udelené azyl), z Bangladéša (1 doplnková ochrana), z Bieloruska (1 doplnková ochrana), z Eritrei (9 doplnkových ochrán), z Iraku (3 doplnkové ochrany), z Mali (1 doplnková ochrana), zo Somálska (3 doplnkové ochrany a 3 azyl), zo Sýrie (2 doplnkové ochrany), z Jordánska (1 azyl), z Číny (1 azyl), a z Turecka (1 azyl).

Islamská republika Afganistan

Afganistan je vnútrozemský štát ležiaci v Južnej Ázii, s hlavným mestom Kábul. Odhadovaný počet obyvateľov je v rozmedzí od 24 do 33 milióna. Od decembra 2001 je prezidentom Hamid Karzai, ktorý je medzinárodne uznanou hlavou štátu od pádu vlády Talibanu (preložené z jazyka paštu Taliban znamená „študenti“). Afganistan má za sebou desaťročia ozbrojeného násillia, ktoré spôsobilo smrť státisícov civilistov a emigráciu miliónov ľudí. Po vojne vyvolanej inváziou Sovietskeho zväzu podporujúceho komunistický režim, prešla moc v krajine do rúk islamského fundamentalistického hnutia Taliban. Taliban zaviedol v krajine právo šarie, islamského náboženského práva a morálnych pravidiel. Afganistan dodnes trpí chronickou nestabilitou a konfliktami. Roky trvania občianskej vojny v Afganistane spôsobili, že je krajinou produkujúcou najväčší počet utečencov na svete.

Eritrejský štát

sa nachádza v severovýchodnej Afrike na pobreží Červeného mora, v tzv. Africkom rohu, hlavným mestom krajiny je Asmara. Má okolo 6,2 milióna obyvateľov. Väčšina obyvateľstva patrí k etnickej skupine tigríňa. Dnešná Eritrea vznikla v roku 1993, keď získala nezávislosť od Etiópie po 30 ročnej vojne. Prezidentom krajiny je od jej vzniku Isaias Afwerki, ktorý zaviedol autokratickú a represívnu vládu, ktorá v extrémnej miere porušuje ľudské práva. V Eritrei je zavedená povinná vojenskú službu pre mužov i ženy, ktorej dĺžka je v skutočnosti predĺžovaná na neurčito. Krajina produkuje mesačne dve až tri tisíc nových utečencov.

Sýrska arabská republika

Sýria sa nachádza na Blízkom východe, hlavným mestom krajiny je Damask. V Sýrii žije 221 000 ľudí bez štátnej príslušnosti, pričom ide najmä o Kurdov a Palestínčanov, ktorí v dôsledku bezštátnosti nemôžu vlastniť pôdu, uzatvárať manželstvá so Sýrskymi štátnymi občanmi, navštevovať verejné školy ani dostávať verejnú zdravotnú starostlivosť. Majoritným náboženstvom je islam, sunnitská vetva. Súčasným prezidentom krajiny je Bashar al-Assad, ktorý stojí na čele štátu od roku 2000. V roku 2011, v nadväznosti na vlnu protestov, ktoré sa uskutočnili v Egypte, Líbyi, Tunisku, vypuklo ozbrojené povstanie proti vláde prezidenta Assada a jedinej strane Baas. Požiadavkami protestujúcich bolo odvolanie Assada a uskutočnenie reforiem. Protesty prerástli do občianskej vojny, ktorá trvá dodnes a celkový počet obetí vrátane civilistov, vládnych aj opozičných síl presiahol 100 000. Podľa UNHCR počet Sýrčanov, ktorí utiekli zo svojich domovov a bola im udelená medzinárodná ochrana, prípadne sú v procese udelenia je 2 219 274.

Somálska republika

Somálsko sa nachádza vo východnej Afrike v tzv. Africkom rohu, s hlavným mestom Mogadišo. Počet obyvateľov krajiny je 9,8 milióna. Väčšina obyvateľstva je moslimského sunnitského vierovyznania. Somálsko sa po páde režimu prezidenta Mohameda Siad Barre na začiatku roka 1991 prakticky až do septembra 2012 nachádzalo v stave anarchie, pretože v krajine neexistovala funkčná centrálna vláda a krajina bola rozdelená na oblasti ovládané ozbrojenými skupinami patriacimi k jednotlivým somálskym klanom. V severných regiónoch vznikli autonómne štáty Somaliland a Puntland. Militantná islamistická skupina Al-Shabaab (preložené z arabčiny znamená „mládež“) vznikla v roku 2006 a odvtedy má pod kontrolou väčšie či menšie časti územia Somálska. Na územiach, ktoré kontroluje, zavádza striktné islamské právo šaria (zákony šarie napríklad ukládajú trest ukameňovania za neveru, odseknutie ruky za krádež, atď.) Od septembra 2012 je na čele krajiny medzinárodne uznaný prezident Hassan Sheikh Mohamud. Podľa údajov UNHCR je celkový počet osôb, ktoré utiekli zo Somálska a požiadali o medzinárodnú ochranu 1 001 596.

Zdroj:

<http://www.minv.sk/?statistiky-20>

SLOVENSKÁ HUMANITNÁ RADA

Národné dobrovoľnícke centrum humanitných a charitatívnych organizácií, občianskych združení a nadácií

„WHILE EVERY REFUGEE'S STORY IS DIFFERENT AND THEIR ANGUISH PERSONAL, THEY ALL SHARE A COMMON THREAD OF UNCOMMON COURAGE – THE COURAGE NOT ONLY TO SURVIVE, BUT TO PERSEVERE AND REBUILD THEIR SHATTERED LIVES.“ ANTONIO GUTERRES, U.N. HIGH COMMISSIONER FOR REFUGEES

Jeden deň v živote utečenca.

(Prežite jeden fiktívny deň v živote fiktívneho utečenca hľadajúceho útočisko na Slovensku).

Opäť sa zobúdzam na nočnú moru, keď ležím na kovovej posteli v izbe s tromi ďalšími spiacimi mužmi. Zasa som mal sen o vojne u nás doma, taký živý a skutočný. Je skoro ráno a vonku je ešte tma. Poumývam sa, čakám na raňajky. Hneď ráno musím zájsť aj za sociálnym, pretože potrebujem priepustku, aby som mohol opustiť tábor a ísť do Bratislavy. Mám dnes ďalší pohovor s migračným úradníkom, už druhý.....som z toho veľmi nesvoj. Čo sa ma chce ešte pýtať? Veď o všetkom som už hovoril...pravdu. Ísť musím, či už chcem alebo nie. Inak by ma poslali späť, a z toho mám skutočný strach, viac ako z čohokoľvek iného na svete. Na pohovore je úradník, iný ako minule, a tlmočník. Sú priateľskí, ale ja som nervózny. Snažím sa odpovedať na všetky kladené otázky.....niekedy si ale neviem presne spomenúť.....a mám veľký strach. Čo ak poviem niečo iné, ako by chceli počuť? Čo ak to nebude stačiť, ak môj strach nebude pre nich dostatočný? Po pohovore sa vraciam spať do tábora. V izbe nám pribudol ďalší spolubývajúci. Hovorí iným jazykom.....s nikým v tábore sa nevie dohodovať. Idem na hodinu slovenčiny. Potom sa snažím trochu oddychovať, pretože som stále v strese. Ide to ťažko. Myšlienky sa mi jednoducho vracajú k tomu istému bodu – už aby sa to skončilo. Aby som vedel, čo so mnou bude. Aby som sa mohol starať sám o seba. Aby som mohol pracovať. Aby som si mohol založiť rodinu. Aby som mohol konečne začať žiť svoj život..... S chalanmi večer ideme do dediny, aby sme zabili čas. Nič iné sa robiť nedá, iba čakať. Čakať na rozhodnutie o tom, či mi tu bude umožnené normálne žiť, alebo nie. Večer sa ponáram do nepokojného spánku a stále odznova prežívam ten strach.....

- Slovensko poskytuje dva druhy medzinárodnej ochrany, a to azyl a doplnkovú ochranu. O ich udelení rozhoduje Ministerstvo vnútra SR, Migračný úrad, v konaní o azyle.
- Počas konania, ktoré môže trvať tri mesiace alebo aj niekoľko rokov, je žiadateľ (osoba, ktorá hľadá medzinárodnú ochranu) umiestnený v jednom z pobytových táborov, kde mu je poskytnuté ubytovanie, strava, iné veci nevyhnutné na prežitie, nevyhnutná zdravotná starostlivosť a vreckové vo výške 0,40 € na deň.

**Ďakujeme všetkým našim priateľom za doterajšiu podporu.
Staňte sa aj vy našimi priaznivcami a podporte aktivity pre našich utečencov a pri-
spejte formou finančnej podpory alebo 2% z vašich daní.
ĎAKUJEME.**

Slovenská humanitná rada
Budyšínska 1
831 03 Bratislava
Slovenská republika

tel.: +421 2 50200500
fax: +421 2 55564406
www.shr.sk
www.nasiuteccenci.sk

IČO: 17316014

DIČ: 2021185540

Číslo účtu: 107531012 / 0200

Občianske združenie je zapísané v registri Ministerstva vnútra SR pod číslom VVS/1-900/90-7717-8

Ďakujeme našim priateľom a podporovateľom:

Nadácia Milana Šimečku
**Illah Van Oijen & Šimon Kliman & Daniela Kraj-
čová**
Tibetská asociácia
OZ Prima
Slovenská katolícka charita
Bratislavská liga v malom futbale—IPMD
La3no Cubano
Interpress Slovakia s.r.o.
Cetus s.r.o.

A všetkým našim dobrovoľníkom ...